

OBAVY Z NEZAMĚSTNANOSTI SE NEMĚNÍ, NEMĚNÍ SE ANI STRATEGIE LIDÍ, POKUD BY JIM HROZILA ZTRÁTA PRÁCE.

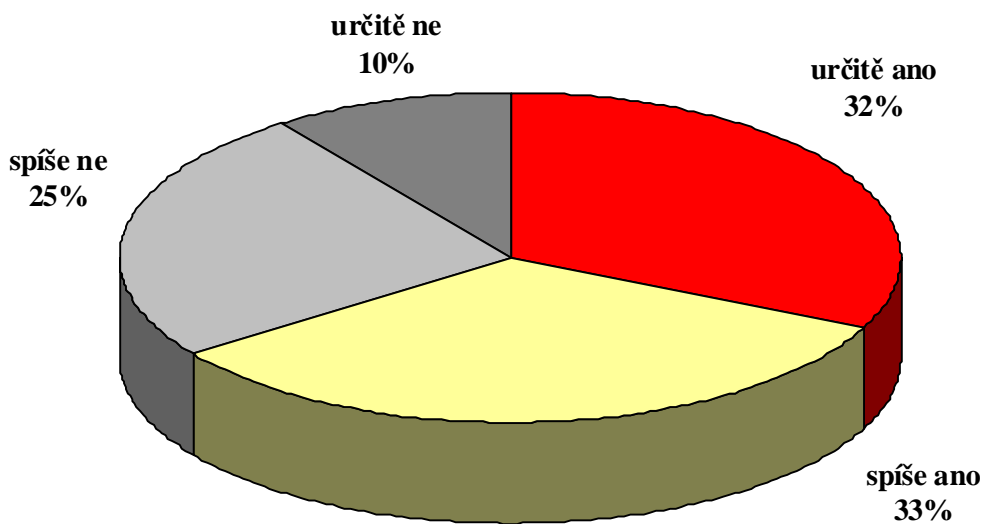
Nezaměstnanosti se obávají téměř dvě třetiny ekonomicky aktivních lidí. Je to úroveň v dlouhodobém srovnání vysoká, ale v posledním roce stabilní. Nemění se ani to, jakým způsobem by byli lidé ohrožení ztrátou místa ochotni této hrozbě čelit. Naprostá většina z nich by přijala hůře placenou práci anebo i práci mimo svůj současný obor, ale jen asi dvě pětiny z nich by byly ochotny se za prací stěhovat do jiného kraje.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 31. října–7. listopadu 2011. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1257 respondentů.

Míra nezaměstnanosti od poloviny roku 2009 kolísá mezi 8 až (téměř) 10 procenty, v posledním půl roce mírně klesla opět na hranici osmi procent. Obavy lidí z nezaměstnanosti se v posledním roce nemění. Z ekonomicky aktivních lidí mají obavy skoro dvě třetiny, třetina silné.

„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“

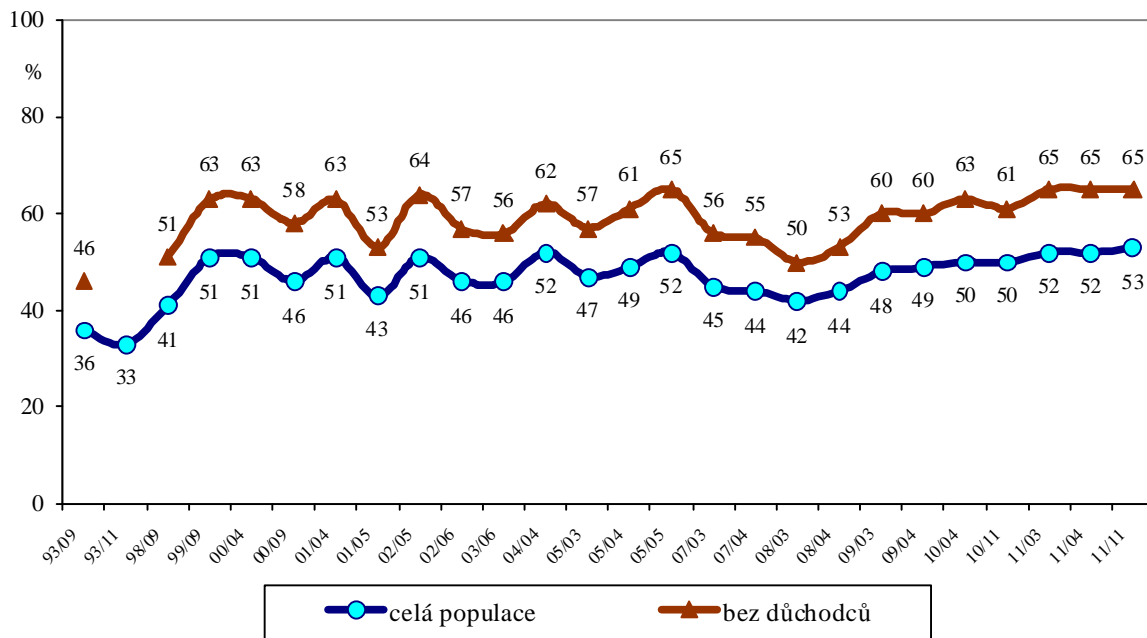
(populace bez důchodců)

Pramen: STEM, Trendy 11/2011, 949 respondentů (bez důchodců)

Časová řada dokládá, že současná míra obav ze ztráty místa je relativně vysoká, je jedním ze tří „historických“ maxim – první bylo s výkyvy v delším období kolem roku 2000, druhé kolem roku 2005. V obou případech to byla období skutečně zvýšené nezaměstnanosti na úrovni zhruba jako v posledních dvou letech. Na současnou míru obav mohou mít vliv i obecně negativní zprávy o vývoji české a zejména světové ekonomiky.

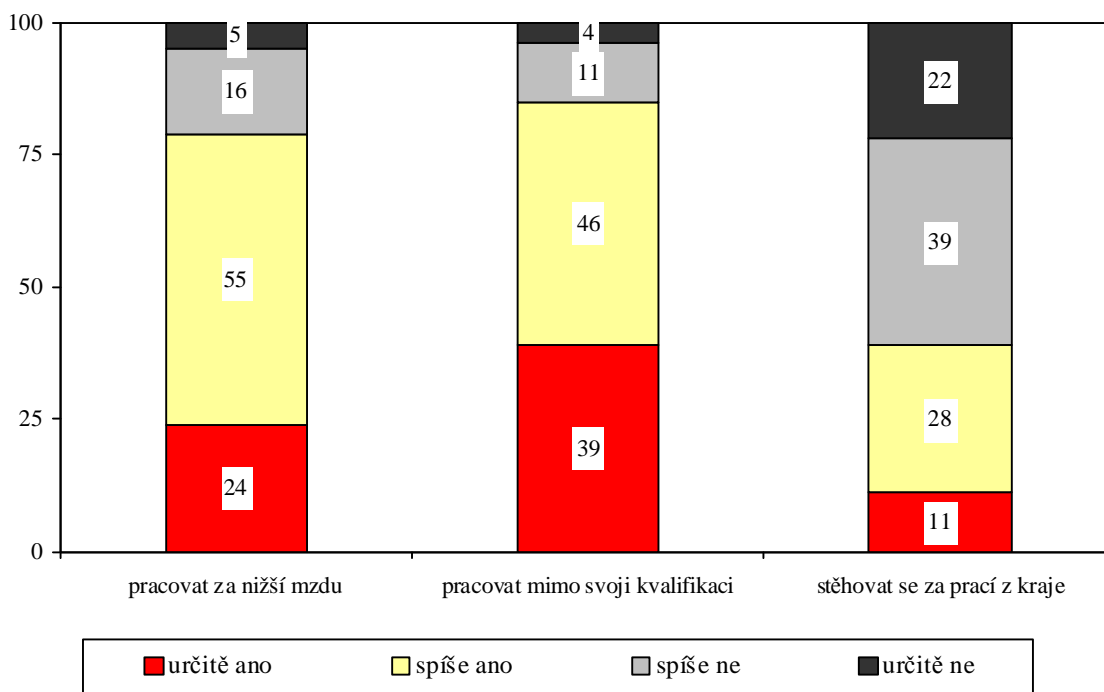
"Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?"
(podíl odpovědí "určitě ano" + "spíše ano")

Pramen: STEM, Trendy 1993-2011

Co by byli lidé ochotni dělat, kdyby jim hrozila ztráta zaměstnání? V aktuálním průzkumu bylo 85 % ekonomicky aktivních respondentů ochotno pracovat mimo svou kvalifikaci, 79 % z této skupiny lidí by pracovalo i za nižší mzdu, ale pouze 39 % uvedlo, že v případě hrozby ztráty zaměstnání by byli ochotni se za práci přestěhovat do jiného kraje.

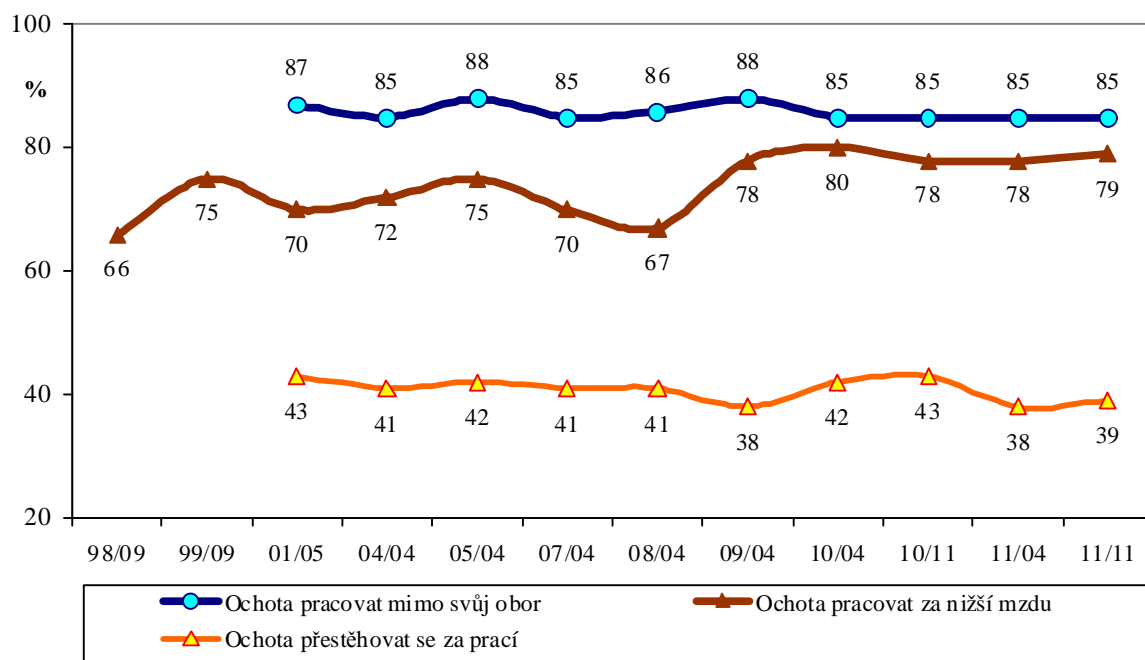
Co jsou Češi ochotni dělat, když jim hrozí ztráta místa
(populace bez důchodců, v %)

Pramen: STEM, Trendy 11/2011, 949 respondentů (bez důchodců)

Strategie lidí se za poslední desetiletí nemění. Z dlouhodobého pohledu je jedinou výraznější změnou to, že od roku 2009 zaznamenáváme poněkud vyšší podíl ekonomicky aktivních lidí, kteří by v případě hrozby nezaměstnanosti vzali i hůře placenou práci.

"Kdyby Vám hrozila nezaměstnanost, byl(a) byste ochoten(a):"
(podíl kladných odpovědí, populace bez důchodců)

Pramen: STEM, Trendy 1998-2011

Ani současné ekonomické problémy zatím nenarušily pasivní strategii v řešení potenciální nezaměstnanosti. Lidé jsou odhodláni změnit místo, pracovat mimo obor, ale jen málo z nich je ochotno jít za prací. Příčin tohoto stavu je zřejmě několik. Jednou z nejsilnějších je patrně vázanost k rodinnému nemovitému vlastnictví. Vedle toho tu je malá flexibilita trhu s byty a domy a fakt, že levné byty jsou zpravidla tam, kde není práce. Svou roli hraje asi i širší zázemí, posilující se zejména po založení rodiny (přátelé, školky, školy apod.).

Přestěhovat se za prací do jiného města či obce v jiném kraji naší republiky je únosnější pro muže než pro ženy (ekonomicky aktivní muži 46 %, ženy 32 %).

Výrazně odhodlanější se stěhovat za prací jsou mladí lidé pod 30 let, s přibývajícím věkem ochota přestěhovat se za odpovídajícím zaměstnáním klesá (57 % ekonomicky aktivních ve věku 18-29 let, 28 % ve věku 45-59 let).

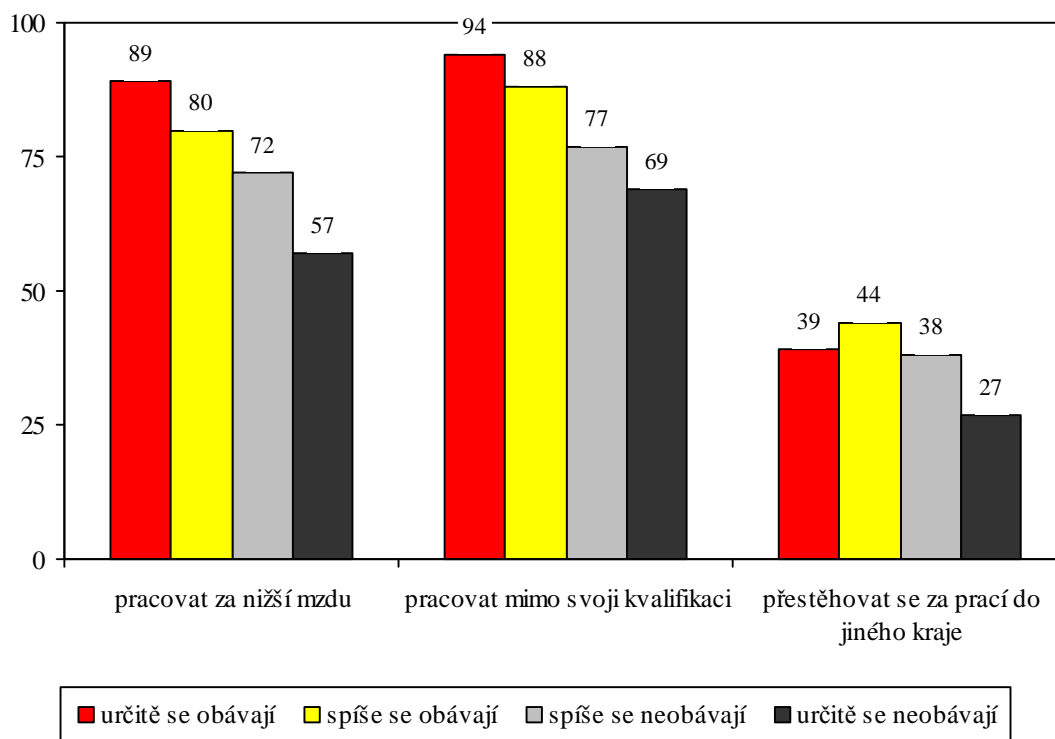
Významnou roli hraje i rodinný stav (ze svobodných osob ekonomicky činných žijících bez partnera by se bylo ochotno stěhovat 59 %, z lidí žijících s partnery 34 %, z ekonomicky aktivních žijících v manželském svazku 30 %).

Zanedbatelný vliv na ochotu stěhovat se za prací má materiální situace domácnosti. Sami „aktuálně nezaměstnaní“ projevují ke stěhování za prací vůli průměrnou (37 %).

Ochotu pracovat mimo svou profesi a přijmout zaměstnání s horším výdělkem zesiluje osobní pocit, že mi ztráta zaměstnání skutečně hrozí. Ani obavy ze ztráty práce však většinu Čechů nepřesvědčí, že by se měli stěhovat do jiného kraje. Naopak, skupina nejvíce se obávajících o práci je ještě méně ochotna se stěhovat než skupina „spíše se obávajících“. Je pravděpodobné, že obavy z nezaměstnanosti tedy zesiluje neochota či reálná nemožnost se za prací přestěhovat daleko od místa současného bydliště, do kraje, kde je šance na zaměstnání větší.

Co jsou Češi ochotni dělat, když jim hrozí ztráta místa

(populace bez důchodců, podle obav z nezaměstnanosti, podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 11/2011, 949 respondentů starších 18 let bez důchodců